Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti razširjeni senat)

z dne 20. septembra 2019*

„Ničnostna tožba – Skupna zunanja in varnostna politika – Omejevalni ukrepi glede na razmere v Venezueli – Tožba tretje države – Neobstoj neposrednega nanašanja – Nedopustnost“

V zadevi T-65/18,

**Bolivarska republika Venezuela**, ki jo zastopata F. Di Gianni in L. Giuliano, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

**Svetu Evropske unije**, ki sta ga sprva zastopali P. Mahnič in L. Ozola, nato P. Mahnič in A. Antoniadis, agenti,

tožena stranka,

zaradi predloga na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti, prvič, Uredbe Sveta (EU) 2017/2063 z dne 13. novembra 2017 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Venezueli (UL 2017, L 295, str. 21), drugič, Izvedbene uredbe Sveta (EU) 2018/1653 z dne 6. novembra 2018 o izvajanju Uredbe (EU) 2017/2063 (UL 2018, L 276, str. 1) in, tretjič, Sklepa Sveta (SZVP) 2018/1656 z dne 6. novembra 2018 o spremembi Sklepa (SZVP) 2017/2074 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Venezueli (UL 2018, L 276, str. 10) v delih, v katerih se njihove določbe nanašajo na Bolivarsko republiko Venezuelo,

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti razširjeni senat),

v sestavi H. Kanninen, predsednik, J. Schwarcz, C. Iliopoulos, L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín (poročevalec), sodniki, in I. Reine, sodnica,

sodni tajnik: F. Oller, administrator,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 8. februarja 2019

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

## Sodbo

### Dejansko stanje

1 Svet Evropske unije je 13. novembra 2017 sprejel Sklep (SZVP) 2017/2074 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Venezueli (UL 2017, L 295, str. 60). Ta sklep vsebuje, prvič, prepoved izvoza orožja, vojaške opreme ali kakršne koli druge opreme, ki bi se lahko uporabila za notranjo represijo, ter opreme, tehnologije ali programske opreme za spremljanje, v Venezuelo. Drugič, prepoveduje zagotavljanje finančnih, tehničnih ali drugih storitev v zvezi s to opremo in tehnologijo Venezueli. Tretjič, določa zamrznitev sredstev in gospodarskih virov oseb, subjektov in organov. Sklep 2017/2074 je v skladu z uvodno izjavo 1 odziv na slabljenje demokracije, pravne države in človekovih pravic v Venezueli.

2 Člen 13, drugi odstavek, Sklepa 2017/2074 določa, da se navedeni sklep redno pregleduje in da se po potrebi obnovi ali spremeni, če Svet meni, da cilji sklepa niso bili doseženi. Prvi odstavek tega člena je v prvotni različici določal, da se Sklep 2017/2074 uporablja do 14. novembra 2018. Njegova veljavnost je bila 6. novembra 2018 s Sklepom Sveta (SZVP) 2018/1656 o spremembi Sklepa 2017/2074 (UL 2018, L 276, str. 10) podaljšana do 14. novembra 2019, spremenjena pa je bila tudi točka 7 v Prilogi I k navedenemu sklepu, ki se nanaša na eno od oseb, na katere se nanaša zamrznitev finančnih sredstev.

3 Svet je 13. novembra 2017 na podlagi člena 215(2) PDEU in Sklepa 2017/2074 sprejel tudi Uredbo (EU) 2017/2063 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Venezueli (UL 2017, L 295, str. 21).

4 Člen 2 Uredbe 2017/2063 določa, da je prepovedano zagotavljati tehnično pomoč, posredniške storitve, financiranje in finančno pomoč ter druge storitve v zvezi z blagom in tehnologijo s Skupnega seznama vojaškega blaga Evropske unije, ki ga je Svet sprejel 17. marca 2014 (UL 2014, C 107, str. 1) vsem fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom v Venezueli ali za uporabo v tej državi.

5 Člen 3 in Priloga I k Uredbi 2017/2063 določata, da je prav tako prepovedano prodajati, dobavljati ali izvažati opremo, ki bi jo bilo mogoče uporabiti za notranjo represijo, na primer orožje, strelivo, vozila za obvladovanje nemirov ali za prenos zapornikov, pa tudi eksplozivne snovi, ter zagotavljati tehnično pomoč, posredniške storitve, financiranje ali finančno pomoč ali druge storitve v zvezi z navedeno opremo kateri koli fizični ali pravni osebi, subjektu ali organu v Venezueli ali za uporabo v tej državi.

6 Člen 4 Uredbe 2017/2063 določa, da lahko pristojni organi držav članic z odstopanjem od členov 2 in 3 te uredbe odobrijo določene transakcije pod takšnimi pogoji, kot se jim zdijo primerni.

7 Člena 6 in 7 Uredbe 2017/2063 ter Priloga II k tej uredbi prepovedujejo prodajo, dobavo ali izvoz opreme, tehnologije ali programske opreme za analizo paketnega prometa, prestrezanje omrežnega prometa, motenje omrežij in prepoznavanje govora, ter zagotavljanje tehnične pomoči, posredniških storitev, finančne pomoči in drugih storitev v zvezi z navedeno opremo, tehnologijo in programsko opremo, vsem fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom v Venezueli ali za uporabo v tej državi, razen če je pristojni organ zadevne države članice dal predhodno odobritev.

8 V skladu s členom 20 Uredbe 2017/2063 se zgoraj navedene prepovedi uporabljajo:

„(a) na ozemlju Unije, vključno z njenim zračnim prostorom;

(b) na vseh zrakoplovih ali vseh plovilih, ki so v pristojnosti posamezne države članice;

(c) za vsako osebo na ozemlju ali zunaj ozemlja Unije, ki ima državljanstvo države članice;

(d) za vsako pravno osebo, subjekt ali organ na ozemlju ali zunaj ozemlja Unije, ki so registrirani ali ustanovljeni po pravu države članice;

(e) za vsako pravno osebo, subjekt ali organ v zvezi s katerim koli poslom, opravljenim v celoti ali delno znotraj Unije.“

9 Poleg tega členi od 8 do 11 Uredbe 2017/2063 ter prilogi IV in V k tej uredbi – ob upoštevanju izjem – določajo zamrznitev finančnih sredstev nekaterih fizičnih ali pravnih oseb, subjektov ali organov ter prepoved dajanja teh sredstev njim na voljo.

10 Člen 17(4) Uredbe 2017/2063 nazadnje določa, da se „[s]eznam iz priloge IV in V […] redno pregleduje in vsaj vsakih 12 mesecev“. Z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) 2018/1653 o izvajanju Uredbe 2017/2063 (UL 2018, L 276, str. 1) je bila 6. novembra 2018 spremenjena točka 7 iz Priloge IV k navedeni uredbi v zvezi z eno od oseb, na katere se nanaša zamrznitev finančnih sredstev.

## Postopek in predlogi strank

11 Bolivarska republika Venezuela je 6. februarja 2018 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo zoper Uredbo 2017/2063 v delu, v katerem se določbe te uredbe nanašajo nanjo.

12 Svet je z ločenim aktom, ki je bil v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložen 3. maja 2018, vložil ugovor nedopustnosti na podlagi člena 130 Poslovnika Splošnega sodišča. Bolivarska republika Venezuela je 27. junija 2018 predložila svoja stališča o tem ugovoru.

13 Splošno sodišče je 17. oktobra 2018 na predlog četrtega senata na podlagi člena 28 Poslovnika odločilo, da zadevo predodeli razširjenemu senatu.

14 Splošno sodišče (četrti razširjeni senat) je na predlog sodnika poročevalca v skladu s členom 130(6) Poslovnika odločilo, da začne ustni del postopka, omejen na dopustnost tožbe. Splošno sodišče (četrti razširjeni senat) je poleg tega stranki v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 89 Poslovnika pozvalo, naj pisno odgovorita na vprašanje. Stranki sta se na ta poziv odzvali z dopisoma z dne 14. decembra 2018.

15 Bolivarska republika Venezuela je z ločeno vlogo, ki jo je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila 17. januarja 2019, na podlagi člena 86 Poslovnika prilagodila tožbo, tako da se ta nanaša tudi na Sklep 2018/1656 in Izvedbeno uredbo 2018/1653 v delih, v katerem se njune določbe nanašajo nanjo. Svet je na prilagoditveno vlogo odgovoril 5. februarja 2019.

16 Bolivarska republika Venezuela Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– za ničnе razglasi, prvič, Uredbo 2017/2063, drugič, Izvedbeno uredbo 2018/1653 in, tretjič, Sklep 2018/1656 v delih, v katerih se njihove določbe nanašajo nanjo;

– Svetu naloži plačilo stroškov postopka.

17 Svet v ugovoru nedopustnosti Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrže;

– Bolivarski republiki Venezueli naloži plačilo stroškov.

18 Bolivarska republika Venezuela v stališčih o ugovoru nedopustnosti Splošnemu sodišču predlaga, naj ugovor nedopustnosti zavrne.

19 Stranki sta na obravnavi 8. februarja 2019 ustno podali navedbe in odgovorili na vprašanja o dopustnosti, ki jih je postavilo Splošno sodišče.

## Pravo

### *Tožba v delu, v katerem se nanaša na Uredbo 2017/2063*

#### *Uvodne ugotovitve*

20 Bolivarska republika Venezuela je v tožbi predlagala razglasitev ničnosti Uredbe 2017/2063 v delu, v katerem se njene določbe nanašajo nanjo.

21 Svet je v predlogu za odločitev o dopustnosti tožbe – ne da bi se opredelil do utemeljenosti tožbe – menil, da se predlog Bolivarske republike Venezuele, kakor je sestavljen, nanaša na člene 2, 3, 6 in 7 Uredbe 2017/2063. Bolivarska republika Venezuela tej razlagi tožbe ni oporekala niti v procesnih pisanjih niti na obravnavi.

22 Zato je treba šteti, da se tožba v delu, v katerem je usmerjena zoper Uredbo 2017/2063, nanaša samo na člene 2, 3, 6 in 7 (v nadaljevanju: izpodbijane določbe).

#### *Dopustnost*

23 Svet navaja tri razloge za nedopustnost, in sicer, prvič, da Bolivarska republika Venezuela nima pravnega interesa, drugič, da se izpodbijane določbe nanjo ne nanašajo neposredno, in tretjič, da ni „fizična ali pravna oseba“ v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU.

24 Splošno sodišče meni, da je treba odločiti o dopustnosti tožbe, pri čemer je treba najprej preučiti drugi razlog za nedopustnost, na katerega se sklicuje Svet in ki se nanaša na to, da se izpodbijane določbe ne nanašajo neposredno na Bolivarsko republiko Venezuelo.

25 Svet trdi, da se izpodbijane določbe v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU ne nanašajo neposredno na Bolivarsko republiko Venezuelo.

26 Svet v zvezi s tem trdi, da Bolivarska republika Venezuela ne more trditi, da se izpodbijane določbe nanjo neposredno nanašajo zato, ker je njihov cilj, da se jo prisili k temu, da preneha svojo politiko. Vprašanje, ali akt neposredno vpliva na pravni položaj tožeče stranke, naj bi bilo namreč odvisno od vsebine tega akta, in ne od njegovega cilja.

27 Akt, ki določeno dejavnost prepoveduje, naj bi poleg tega neposredno vplival samo na položaj tistih, ki tako dejavnost opravljajo. Za posledice te prepovedi na druge osebe naj ne bi bilo mogoče šteti, da izhajajo neposredno iz zadevnega akta. Izpodbijane določbe pa naj Bolivarski republiki Venezueli ne bi ničesar prepovedovale. V skladu s členom 20 Uredbe 2017/2063 naj bi bile omejene na to, da fizičnim ali pravnim osebam, ki so v pristojnosti Evropske unije, prepovedujejo neposredno ali posredno prodajanje ali izvažanje določene opreme in tehnologije v Venezuelo in zagotavljanje nekaterih povezanih storitev njej.

28 Bolivarska republika Venezuela odgovarja, da okoliščina, da jo člen 20 Uredbe 2017/2063 *a priori* izvzema s svojega področja uporabe, ne pomeni, da zanjo nima pravnih posledic. S členoma 75 in 215 PDEU naj bi bila Unija pooblaščena ravno za sprejetje gospodarskih sankcij, ki učinkujejo v tretjih državah. Izpodbijane določbe naj bi v tem primeru prepovedovale dobavo vojaške opreme, tehnologije, programske opreme in povezanih storitev, češ da bi se preprečilo, da bi jih uporabila za notranjo

represijo, in da bi zaradi tega spremenila svojo domnevno represivno politiko. Z izpodbijanimi določbami naj bi se za dosego tega cilja omejevalo izvrševanje nekaterih pravic, ki bi jih Bolivarska republika Venezuela lahko imela po mednarodnem pravu, na primer pravice do pogajanj ali sklepanja pogodb z evropskimi dobavitelji storitev in opreme.

29 Opozoriti je treba, da v skladu z ustaljeno sodno prakso pogoj, kot je določen v členu 263, četrti odstavek, PDEU, da se mora odločba, ki je predmet tožbe, na fizično ali pravno osebo neposredno nanašati, zahteva, da sta izpolnjeni dve kumulativni merili, in sicer, prvič, da ima izpodbijani ukrep neposredne učinke na pravni položaj posameznika in, drugič, da naslovnikom tega ukrepa, ki so zadolženi za njegovo izvedbo, ne dopušča nobene diskrecijske pravice, saj je ta izvedba samodejna in temelji izključno na ureditvi Unije brez uporabe drugih vmesnih pravil (sklep z dne 8. oktobra 2015, Agrotikos Synetairismos Profitis Ilias/Svet, T-731/14, neobjavljen, EU:T:2015:821, točka 26, in sodba z dne 13. septembra 2018, Almaz-Antey/Svet, T-515/15, neobjavljena, EU:T:2018:545, točka 62).

30 Spomniti je treba tudi, da je treba pri ugotavljanju, ali ima določen akt pravne učinke, preučiti njegov cilj, vsebino, področje uporabe, temelj ter pravne in dejanske okoliščine, v katerih je bil sprejet (glej sklep z dne 8. marca 2012, Octapharma Pharmazeutika/EMA, T-573/10, EU:T:2012:114, točka 30 in navedena sodna praksa).

31 V obravnavani zadevi izpodbijane določbe zajemajo, prvič, prepoved prodajanja ali dobavljanja orožja, vojaške opreme ali vsake druge opreme, ki bi se lahko uporabila za notranjo represijo, ter opreme, tehnologije ali programske opreme za spremljanje, vsem fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom v Venezueli. Izpodbijane določbe zajemajo, drugič, prepoved zagotavljanja finančnih, tehničnih ali drugih storitev, povezanih s to opremo in tehnologijo, navedenim fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom v Venezueli.

32 Člen 20 Uredbe 2017/2063 uporabo navedenih prepovedi omejuje na ozemlje Unije, fizične osebe, ki so državljani ene od držav članic, in pravne osebe, ki so ustanovljene v skladu s pravom ene od njih, pa tudi pravne osebe, subjekte in organe v zvezi s katerim koli poslom, opravljenim v celoti ali delno znotraj Unije.

33 Nasprotno pa izpodbijane določbe ne določajo nobene prepovedi za Bolivarsko republiko Venezuelo. Izpodbijane določbe lahko nanjo vplivajo kvečjemu posredno, ker bi bili lahko zaradi prepovedi, ki veljajo za fizične osebe, ki so državljani ene od držav članic, in pravne osebe, ustanovljene po pravu ene od držav članic, omejeni viri, pri katerih bi se lahko Bolivarska republika Venezuela oskrbela z zadevnimi proizvodi in storitvami.

34 Splošno sodišče je v sodbi z dne 13. septembra 2018, Almaz-Antey/Svet (T-515/15, neobjavljena, EU:T:2018:545), resda zavrnilo trditev, da ukrepi, s katerimi se gospodarskim subjektom Unije prepovedujejo nekatere vrste transakcij s subjektom zunaj Unije, neposredno ne vplivajo na njegov pravni položaj. Splošno sodišče je namreč razsodilo, da prepoved opravljanja takih transakcij gospodarskim subjektom Unije pomeni, da se tožeči stranki prepoveduje opravljanje zadevnih transakcij z njimi (glej v tem smislu sodbo z dne 13. septembra 2018, Almaz-Antey/Svet, T-515/15, neobjavljena, EU:T:2018:545, točka 65).

35 Vendar je treba poudariti, da se je v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 13. septembra 2018, Almaz-Antey/Svet (T-515/15, neobjavljena, EU:T:2018:545), izpodbijani akt izrecno nanašal na tožečo stranko. Njeno ime je bilo namreč v prilogi k izpodbijanemu sklepu navedeno kot podjetje, ki mu je bilo prepovedano prodajati ali dobaviti zadevne proizvode in storitve.

36 Nasprotno pa v obravnavani zadevi Bolivarska republika Venezuela kot država v izpodbijanih določbah niti izrecno niti konkretno ni navedena na način, ki bi bil primerljiv z navedbo tožeče stranke v zadevi, v kateri je bila izrečena zgoraj navedena sodba.

37 Poleg tega Svet v zvezi s tem utemeljeno izpostavlja, da Bolivarske republike Venezuele ni mogoče enačiti z gospodarskimi subjekti, kakršna je bila tožeča stranka v zadevi T-515/15. Načina delovanja Bolivarske republike Venezuele namreč ni mogoče zožiti na povsem komercialno dejavnost, kot tudi sama priznava. Tako država izvaja prerogative javne oblasti, zlasti v okviru državnih pristojnosti, kot so naloge obrambe, varovanja in nadzora. Prav tako je v nasprotju s takim gospodarskim subjektom, katerega delovanje je omejeno na njegovo dejavnost, področje delovanja Bolivarske republike Venezuele kot države izjemno raznoliko in ne more biti zoženo samo na določeno konkretno dejavnost. Te izjemno široke pristojnosti jo razlikujejo od gospodarskega subjekta, ki običajno opravlja določeno gospodarsko dejavnost, na katero se nanaša omejevalni ukrep.

38 Dalje, iz sodne prakse izhaja, da prepovedi, kakršne so te iz izpodbijanih določb, ne morejo neposredno vplivati na položaj subjektov, ki niso dejavni na zadevnih trgih (glej v tem smislu sklep z dne 6. septembra 2011, Inuit Tapiriit Kanatami in drugi/Parlament in Svet, T-18/10, EU:T:2011:419, točka 79). Tako je Splošno sodišče v sodbi z dne 13. septembra 2018, Almaz-Antey/Svet (T-515/15, neobjavljena, EU:T:2018:545, točka 66), ugotovilo prav to, da je bila tožeča stranka družba, dejavna v sektorju obrambe, na katerega so se nanašale upoštevne določbe izpodbijanega akta.

39 V obravnavani zadevi pa je Bolivarska republika Venezuela predložila samo podatke Eurostata, iz katerih je razvidno, da je skupna vrednost komercialnih transakcij z Venezuelo v zvezi z blagom, na katero se nanašajo izpodbijane določbe, znašala 76 milijonov EUR leta 2016, 59 milijonov EUR leta 2017 in nič leta 2018.

40 Vendar čeprav ti podatki lahko kažejo na učinkovitost izpodbijanih določb, z njimi ni mogoče dokazati, da je Bolivarska republika Venezuela s tem, da je kupila zadevne proizvode in storitve, nastopala kot subjekt, ki ga je mogoče enačiti z gospodarskim subjektom, ki deluje na zadevnih trgih, in ne v okviru svojih državnih pristojnosti.

41 Nazadnje, brez pravnega naslova, na primer pogodbe, katerega obstoj bi Bolivarska republika Venezuela pred Splošnim sodiščem dokazala, je možnost vzpostavitve pravnega razmerja s subjekti Unije povsem špekulativna in je lahko zgolj rezultat prihodnjih hipotetičnih pogajanj. Zato za prepovedi, ki jih določajo izpodbijane določbe, ni mogoče šteti, da same po sebi vplivajo na pravni položaj Bolivarske republike Venezuele.

42 Bolivarska republika Venezuela sicer opozarja, da v skladu z ustaljeno sodno prakso to, da akt Unije pravni osebi javnega prava preprečuje izvajanje lastnih pristojnosti, kot bi jih želela, neposredno vpliva na njen pravni položaj, zato se ta akt nanjo neposredno nanaša.

43 Vendar se je sodna praksa, na katero se sklicuje Bolivarska republika Venezuela, uporabljala v zadevah, ki so se nanašale na dodeljevanje državnih pomoči s strani poddržavnih subjektov (glej v tem smislu sodbe z dne 8. marca 1988, Exécutif régional wallon in Glaverbel/Komisija, 62/87 in 72/87, EU:C:1988:132, točki 6 in 8; z dne 30. aprila 1998, Vlaamse Gewest/Komisija, T-214/95, EU:T:1998:77, točka 29, in z dne 26. novembra 2015, Comunidad Autónoma del País Vasco in Itelazpi/Komisija, T-462/13, EU:T:2015:902, točka 34), na področje kmetijstva in dajatev na kmetijske proizvode, naložene prihodnji državi članici pred pristopom (glej v tem smislu sodbo z dne 10. junija 2009, Poljska/Komisija, T-257/04, EU:T:2009:182, točke od 56 do 58), in na urejanje prometa motornih vozil (glej v tem smislu sodbo z dne 13. decembra 2018, Ville de Paris, Ville de Bruxelles in Ayuntamiento de Madrid/Komisija, T-339/16, T-352/16 in T-391/16, v pritožbenem postopku, EU:T:2018:927, točka 50). V vseh teh zadevah pa so zadevni akti zadevnim osebam javnega prava neposredno omejevali izvajanje njihovih stvarnih pristojnosti. Nasprotno pa v obravnavani zadevi izpodbijane določbe Bolivarski republiki Venezueli neposredno ne prepovedujejo nakupa in uvoza zadevne opreme ter pridobitve zadevnih storitev. Ne vplivajo na njeno sposobnost izvrševanja suverenih pravic nad območji in blagom pod njeno jurisdikcijo, Uredba 2017/2063 pa nikakor ne daje podlage za sklepanje, da je Svet nameraval zmanjšati njeno pravno sposobnost. Ker ima vsaka država ali združenje držav

pravico, da se suvereno odloči, kako namerava vzdrževati gospodarske odnose s tretjimi državami, se z zadevnimi ukrepi kvečjemu posredno omejujejo možnosti Bolivarske republike Venezuele v zvezi s tem.

44 Na podlagi navedenega je treba ugotoviti, da izpodbijane določbe ne vplivajo neposredno na pravni položaj Bolivarske republike Venezuele.

45 Bolivarska republika Venezuela trdi tudi, da izpodbijane določbe zmanjšujejo njene gospodarske in finančne odnose s podjetji Unije. Trdi, da je treba te gospodarske posledice upoštevati pri presoji njenega pravnega interesa.

46 Res je, da je Splošno sodišče v sodbi z dne 3. maja 2018, Distillerie Bonollo in drugi/Svet (T-431/12, v pritožbenem postopku, EU:T:2018:251, točke od 51 do 53), na katero se sklicuje Bolivarska republika Venezuela, razsodilo, da čeprav je neposredno nanašanje omejeno na pravne učinke, bi bilo treba vsako tožbo, ki jo zoper uredbo, s katero so uvedene protidampinške dajatve, vloži proizvajalec Unije, tako kot tudi vsako tožbo, ki jo vloži konkurent upravičenca pomoči, ki jo je Komisija po formalnem postopku preiskave razglasila za združljivo z notranjim trgom, ter vsako tožbo, ki jo konkurent vloži zoper sklep o tem, da je koncentracija združljiva z notranjim trgom, sistematično razglasiti za nedopustno. Poleg tega je Splošno sodišče v sodbah z dne 13. septembra 2018, NK Rosneft in drugi/Svet (T-715/14, neobjavljena, v pritožbenem postopku, EU:T:2018:544, točki 80 in 81), in z dne 13. septembra 2018, Gazprom Neft/Svet (T-735/14 in T-799/14, EU:T:2018:548, točke 88, 89 in 97), ki sta bili izdani prav na področju omejevalnih ukrepov, razsodilo, da je treba pri opredelitvi neposrednega nanašanja na osebe, ki so bile v zadevnih aktih poimensko navedene in so z dokumenti, predloženimi pred Splošnim sodiščem, dokazale, da so dejavne na trgu, na katerega se nanašajo omejitve izvoza, upoštevati ne le učinke teh omejitev na njihov pravni položaj, temveč tudi njihove dejanske učinke nanje.

47 Vendar je iz točk od 37 do 40 zgoraj razvidno, da Bolivarska republika Venezuela ni dokazala, da bi jo bilo treba obravnavati kot gospodarski subjekt, ki je dejaven na področju proizvodov in storitev, na katere se nanašajo izpodbijane določbe.

48 Zato na podlagi tega, da izpodbijane določbe subjektom s sedežem v Uniji prepovedujejo gospodarske in finančne odnose z vsemi fizičnimi ali pravnimi osebami, subjekti ali organi v Venezueli, ni mogoče sklepati, da se te določbe neposredno nanašajo na Bolivarsko republiko Venezuelo v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU.

49 Nazadnje, Bolivarska republika Venezuela navaja, da bi bila, če bi bilo razsojeno, da nima pravnega interesa, prikrajšana za vsakršno pravno varstvo, ker zaradi odsotnosti nacionalnih izvedbenih ukrepov ne bi mogla sprožiti postopka pred sodišči držav članic.

50 Spomniti pa velja, da je treba pogoje za dopustnost iz člena 263, četrti odstavek, PDEU resda razlagati ob upoštevanju pravice do učinkovitega sodnega varstva, vendar je res tudi to, da se zaradi te pravice ne sme odstopati od pogojev, ki so izrecno določeni s Pogodbo DEU (glej sklep z dne 28. septembra 2016, PAN Europe in drugi/Komisija, T-600/15, EU:T:2016:601, točka 50 in navedena sodna praksa).

51 Zato je treba tožbo zavreči kot nedopustno v delu, v katerem je usmerjena zoper izpodbijane določbe.

***Tožba v delu, v katerem se nanaša na razglasitev ničnosti Sklepa 2018/1656 in Izvedbene uredbe 2018/1653 po prilagoditvi tožbenih predlogov***

52 Bolivarska republika Venezuela navaja, da je bil člen 13, prvi odstavek, Sklepa 2017/2074 s členom 1, točka 1, Sklepa 2018/1656 spremenjen, zato je bila njegova uporaba podaljšana do 14. novembra 2019. Izpostavlja, da je bilo v skladu z uvodno izjavo 2 Sklepa 2018/1656 o tem podaljšanju odločeno „[n]a

podlagi pregleda“ Sklepa 2017/2074. Bolivarska republika Venezuela navaja tudi, da je bila Izvedbena uredba 2018/1653 sprejeta po pregledu razmer v Venezueli v skladu s členom 17(4) Uredbe 2017/2063. Zato naj bi iz Sklepa 2018/1656 in Izvedbene uredbe 2018/1653 izhajalo, da omejevalni ukrepi iz Sklepa 2017/2074 in Uredbe 2017/2063 za Bolivarsko republiko Venezuelo veljajo še eno leto. Kadar pa se prvotno izpodbijani akt podaljša s poznejšim aktom, je treba poznejši akt obravnavati kot nov dejavnik, zaradi katerega sme tožeča stranka tožbo prilagoditi.

53 Ker pa se izpodbijane določbe ne nanašajo neposredno na Bolivarsko republiko Venezuelo, to velja tudi za Izvedbeno uredbo 2018/1653. Z navedeno uredbo je bila namreč spremenjena Priloga IV k Uredbi 2017/2063, kakor je bila prvič spremenjena z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) 2018/88 z dne 22. januarja 2018 o izvajanju navedene uredbe (UL 2018, L 16 I, str. 6). Bolivarska republika Venezuela pa vsebine navedene Priloge IV ne izpodbija.

54 Poleg tega iz člena 86 Poslovnika sledi, da sme tožeča stranka v okviru prilagoditvene vloge predlagati razglasitev ničnosti akta, s katerim se nadomešča ali spreminja drug akt, samo če je bila razglasitev ničnosti zadnjenavedenega akta predlagana v tožbi (glej v tem smislu sodbo z dne 25. januarja 2017, Almaz-Antey Air and Space Defence/Svet, T-255/15, neobjavljena, EU:T:2017:25, točke od 37 do 39 in navedena sodna praksa). Kot navaja Svet, pa se s Sklepom 2018/1656 spreminja Sklep 2017/2074, katerega razglasitve ničnosti Bolivarska republika Venezuela v začetnem procesnem aktu ni predlagala.

55 Zato je treba tožbo kot nedopustno zavreči tudi v delu, v katerem se nanaša na razglasitev ničnosti Sklepa 2018/1656 in Izvedbene uredbe 2018/1653.

56 Na podlagi navedenega je treba tožbo v celoti zavreči kot nedopustno, ne da bi bilo treba odločiti o drugih dveh razlogih za nedopustnost, ki ju je uveljavljal Svet.

## Stroški

57 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

58 Ker Bolivarska republika Venezuela ni uspela, se ji v skladu s predlogom Sveta naloži, da nosi svoje stroške in stroške Sveta.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti razširjeni senat)

razsodilo:

**1. Tožba se zavrže.**

**2. Bolivarska republika Venezuela nosi svoje stroške in stroške Sveta Evropske unije.**

Kanninen Schwarcz Iliopoulos

Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín Reine

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 20. septembra 2019.

Podpisi